

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

DZD-I.0003.2.2017.MD

Opole, dnia 14 lipca 2017 roku

**Pani
Elżbieta Kurek
Radna Województwa Opolskiego**

Odpowiedź na interpelację w sprawie sytuacji w służbie zdrowia w aspekcie przywrócenia wcześniejszego wieku emerytalnego oraz :

1. Liczby lekarzy, pielęgniarek w Województwie Opolskim mających prawo do skróconego wieku emerytalnego.
2. Liczby lekarzy, pielęgniarek deklarujących chęć skorzystania z uprawnień emerytalnych.
3. Wskaźnika procentowego pracowników, którzy zdecydują się na skorzystanie z uprawnień emerytalnych.
4. Liczby pielęgniarek i położnych przypadających na 1000 mieszkańców w Województwie Opolskim.
5. Podejmowanych działań mających na celu zachęcenie pracowników do pozostania w pracy.

Szanowna Pani Radna,

W odpowiedzi na Pani interpelację z dnia 27.06.2017 r. uprzejmie przedkładam co następuje:

W roku 2017 wdrożona zostanie istotna zmiana w zakresie emerytur. Od dnia 1 października br. możliwe będzie wcześniejsze skorzystanie z praw do emerytury, w przypadku kobiet po ukończeniu 60 r. ż, zaś mężczyzn 65 r. ż. Modyfikacja w tym obszarze może skutkować zmniejszeniem liczby osób aktywnych zawodowo, w tym również tych wykonujących zawody medyczne. Sytuacji tej sprzyjać mogą dodatkowo takie czynniki jak trudne warunki pracy (przeciążenie pracą), stres, a w przypadku pielęgniarek i położnych niskie zarobki.

Zapewnienie właściwego dostępu do usług medycznych jest możliwe przy odpowiedniej liczbie wykwalifikowanej kadry medycznej. Stanowi to nieodzowny warunek, aby świadczenia udzielane były na wysokim poziomie i miały profesjonalny charakter. Konieczne jest więc zapobieżenie sytuacji, w której liczba kadry medycznej nie odpowiadałaby potrzebom pacjentów w naszym regionie.

Poniżej przedstawiam dane dotyczące liczby lekarzy, pielęgniarek i położnych w Polsce oraz w Województwie Opolskim.

Liczba lekarzy w Polsce (wykonujących zawód) – zgodnie z danymi Naczelnej Izby Lekarskiej (na rok 2017) w Warszawie wynosi 169 095 (132 736 lekarzy, 35 913 lekarzy dentystów, 446 lekarzy z podwójnym prawem wykonywania zawodu) ¹.

Dane z Opolskiej Izby Lekarskiej wskazują, że na terenie Województwa Opolskiego zarejestrowanych jest 3283 lekarzy, w tym 2534 lekarzy i 749 lekarzy dentystów. Na 1000 mieszkańców (biorąc pod uwagę liczbę ludności w woj. 993 036 – stan na 31.XII.2016 r.) przypada 2,5 lekarza (nie uwzględniono lekarzy dentystów). W roku 2016 prawo do wykonywania zawodu uzyskało 70 lekarzy (59 lekarzy, 11 lekarzy dentystów), w 2017 zaś 38 lekarzy (27 lekarzy, 11 lekarzy dentystów). W związku z wprowadzeniem wcześniejszego wieku emerytalnego, z zakończenia aktywności zawodowej będzie mogło skorzystać 380 lekarzy (278 lekarzy – 226 kobiet, 52 mężczyzn); 102 lekarzy dentystów (94 kobiety, 8 mężczyzn)².

W Polsce, w roku 2016 średnio na 1000 mieszkańców przypadało 5,6 pielęgniarki. Wg. poniżej przedstawionych prognoz wskaźnik ten będzie stopniowo ulegał zmniejszeniu: w roku 2020 średnia liczba pielęgniarek przypadających na 1000 mieszkańców wyniesie 5,04; w 2025 -4,48; zaś w 2030 – 3,81³.

---

¹ Naczelna Izba Lekarska w Warszawie, *Informacje Statystyczne – Zestawienie liczbowe lekarzy i lekarzy dentystów wg przynależności do okręgowej izby lekarskiej i tytułu zawodowego z uwzględnieniem podziału na lekarzy wykonujących i nie wykonujących zawodu*,

http://www.nil.org.pl/_data/assets/pdf_file/0017/112373/Zestawienie-nr-01.pdf

[dostęp: 30.06.2017 r.]

² Opolska Izba Lekarska, pismo o sygn. L.dz.OIL-619/2017 z dnia 04.07.2017 r.

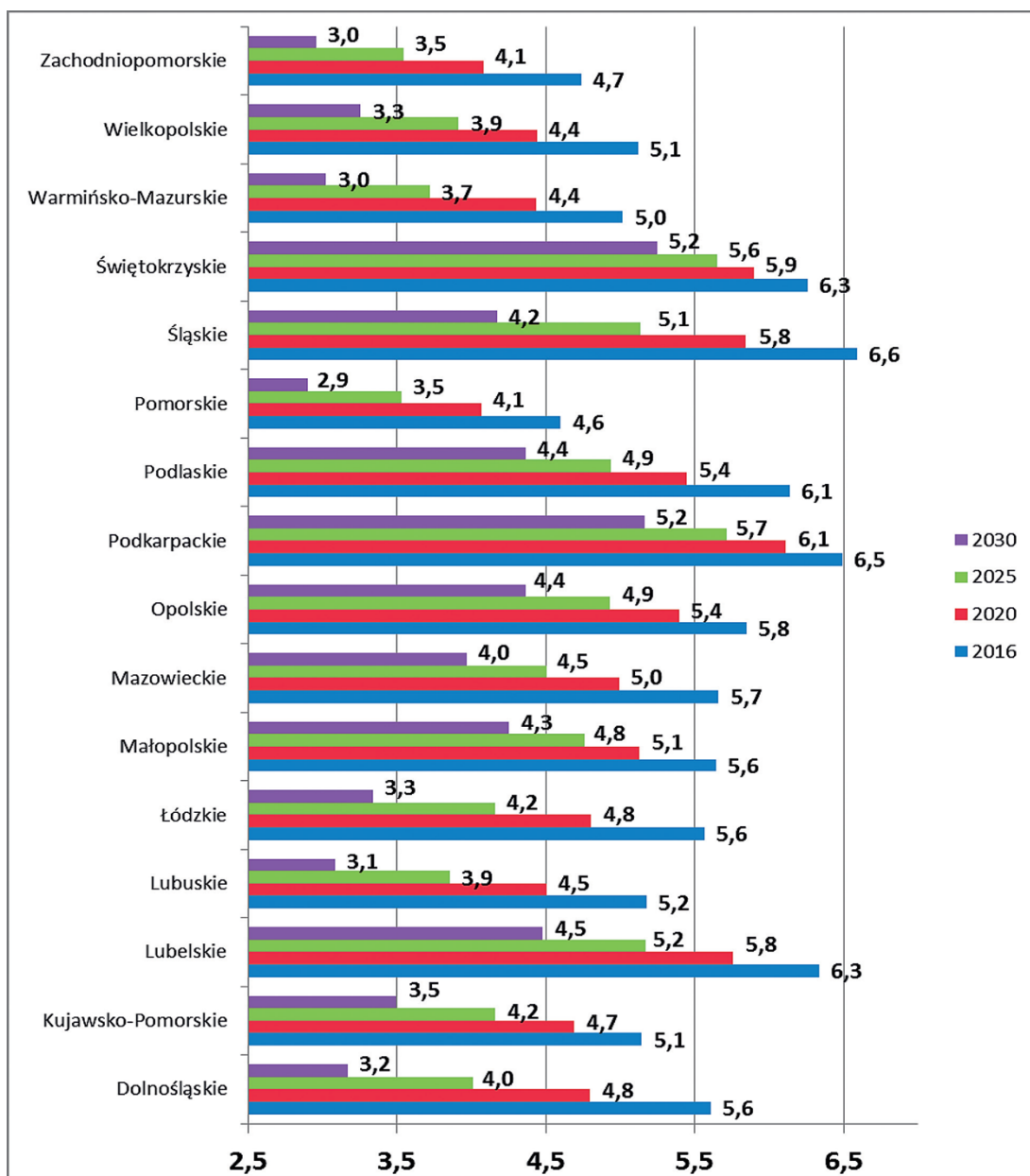
³ Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych, *Zabezpieczenie Społeczeństwa Polskiego w świadczenia pielęgniarek i położnych Raport Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych*, Warszawa, marzec 2017, s. 34,

<http://nipip.pl/dzialania/centralny-rejestr-pielegniarek-i-polozonych/analizy-i-raporty/>

[dostęp: 30.06.2017 r.]

Wykres 1. Prognozowany wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek i położnych w latach 2016 – 2030 z podziałem na województwa.

Źródło: Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych *Zabezpieczenie Społeczeństwa Polskiego w świadczenia pielęgniarek i położnych Raport Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych*, Warszawa, marzec 2017, s. 36, <http://nipip.pl/dzialania/centralny-rejestr-pielęgniarek-i-polożnych/analizy-i-raporty/> [dostęp: 04.07.2017 r.]

Niepokojąca jest również liczba absolwentów na kierunku pielęgniarstwo podejmujących pracę w zawodzie. Dane z Raportu Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z 2017 roku pn. „*Zabezpieczenie Społeczeństwa Polskiego w świadczenia pielęgniarek i położnych*” wskazują, że po uzyskaniu dyplomu, pracę w zawodzie pielęgniarki na 9854 osoby podejmuje jedynie 4021 osób (z pracy w zawodzie rezygnuje aż 5833 absolwentów). (Tabela 1.)

Tabela 1. Liczba absolwentów na kierunku pielęgniarstwo uzyskujących prawo wykonywania zawodu w latach 2014-2016.

Rok uzyskania dyplomu	Liczba absolwentów ¹		Liczba absolwentów uzyskujących p wz ²	Liczba zatrudnionych absolwentów	Liczba absolwentów uzyskujących p wz wg stopnia wykształcenia	
	I st.	II. st.			I st.	II st.
2016	b.d.	b.d.	3344	1050	3327	17
2015	8482	3018	3433	1418	3404	29
2014	7161	2415	3077	1553	3041	36
Razem	15643	5433	9854	4021	9772	82

Źródło: Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych *Zabezpieczenie Społeczeństwa Polskiego w świadczenia pielęgniarstwa i położnych Raport Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych*, Warszawa, marzec 2017, s. 20, <http://nipip.pl/dzialania/centralny-rejestr-pielęgniarek-i-polożnych/analizy-i-raporty/> [dostęp: 04.07.2017 r.]

Zgodnie z danymi Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Opolu na terenie Województwa Opolskiego zatrudnionych (wykonujących zawód) jest 5812 pielęgniarek, w tym 5225 pielęgniarek i 587 położnych. Ogółem na 1000 mieszkańców (biorąc pod uwagę liczbę ludności w woj. 993 036 – stan na 31.XII.2016 r.) przypada 5,86 pielęgniarki (pielęgniarki + położne). Samych pielęgniarek przypadających na 1000 mieszkańców jest 5,27 zaś położnych (przy liczbie kobiet 512 607 – stan na 31.XII.2016 r.) 1,15 na 1000 kobiet. W Województwie Opolskim wskaźnik zatrudnienia pielęgniarek jest zbliżony do wskaźnika krajowego.

W roku 2016 prawo do wykonywania zawodu zdobyło 88 pielęgniarek i położnych, w 2017 natomiast 5.

Prawo do przejścia na emeryturę w 2017 roku uzyska 136 pielęgniarek oraz 13 położnych – łącznie 149 pielęgniarek (*Tabela 2.*).

Tabela 2. Zestawienie Liczby członków OIPIP w Opolu, nabywających uprawnienia do przejścia na emeryturę w poszczególnych latach.

ROK	LICZBA PIEŁĘGNIAREK	LICZBA POŁOŻNYCH	RAZEM
2013	117	17	134
2014	106	12	118
2015	113	10	123
2016	116	11	127
2017	136	13	149
2018	129	17	146
2019	136	20	156
2020	160	17	177
2021	194	16	210
2022	143	13	156
2023	163	16	179
2024	177	23	200
2025	164	14	178
2026	170	18	188
2027	177	8	185
2028	192	16	208
2029	174	17	191
2030	168	10	178

Źródło: Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Opolu (pismo o sygn. OIPIP/DB/1200/17 z dnia 03.07.2017 r.).

Upriejmie informuję, iż brak jest możliwości zweryfikowania liczby personelu medycznego (lekarzy, pielęgniarek i położnych) wyrażających chęć skorzystania z uprawnień emerytalnych w związku z przywróceniem wieku emerytalnego sprzed 2013 roku. Okręgowa Izba Lekarska w Opolu oraz Okręgowa Liczba Pielęgniarek i Położnych w Opolu nie posiada danych w tym zakresie. W odniesieniu do powyższego określenie procentowe liczby pracowników, którzy planują zakończenie aktywności zawodowej nie jest możliwe.

W celu zmniejszenia deficytu kadry medycznej w Polsce, Ministerstwo Zdrowia (Departament Pielęgniarek i Położnych) realizuje projekt pozakonkursowy „Rozwój kompetencji pielęgniarskich”. Jest on współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (Działanie 5.3 Wysoka jakość kształcenia na kierunkach medycznych). Główne cele projektu to podniesienie jakości kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo oraz wypracowanie mechanizmów, które przyczynią się do wzrostu liczby i poprawy warunków pracy pielęgniarek i położnych w Polsce⁴.

⁴<http://www.mz.gov.pl/system-ochrony-zdrowia/kadra-medyczna-i-ksztalcenie/pielegniarki-i-polozne/projekty-systemowe/> [dostęp: 05.07.2017 r.]

Projekt o podobnej idei – skierowany tym razem do lekarzy realizuje Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego („Rozwój kształcenia specjalizacyjnego lekarzy w dziedzinach istotnych z punktu widzenia potrzeb epidemiczno-demograficznych kraju”). Obejmuje on dziedziny medycyny deficytowe również w naszym województwie tj. m.in.: geriatrya, radioterapia, medycyna rodzinna ⁵.

Na terenie Województwa Opolskiego podejmowane są różnego rodzaju działania zmierzające do zwiększenia liczby kadry medycznej w regionie. Jednym z nich jest uruchomienie od roku akademickiego 2017/2018 kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Opolskim. W październiku 2015 roku zawarto również porozumienie z Uniwersytetem Opolskim w sprawie udostępnienia oddziałów i innych jednostek organizacyjnych na potrzeby dydaktyczne uczelni w podmiotach leczniczych, dla których organem tworzącym jest Województwo Opolskie. Dzięki temu przedsięwzięciu możliwe będzie kształcenie przyszłej kadry lekarskiej, a tym samym zabezpieczenie rosnących potrzeb mieszkańców w zakresie dostępu do usług medycznych.

Samorząd Województwa Opolskiego przekazuje ponadto środki finansowe na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji pracowników wykonujących zawody medyczne w jednostkach ochrony zdrowia Województwa Opolskiego. Wzrost kwalifikacji personelu medycznego wpływa w sposób bezpośredni na poprawę jakości udzielanych świadczeń. Założeniem refundacji kosztów kształcenia jest również zachęcenie wykwalifikowanej kadry do podejmowania zatrudnienia w wojewódzkich jednostkach ochrony zdrowia. Środki na realizację programów ukierunkowanych na wsparcie kształcenia zawodowego przewidziano również w ramach RPO WO 2014-2020 ⁶.

Załączniki :

1. *Korespondencja z Okręgową Izbą Lekarską w Opolu oraz Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Opolu.*

Z poważaniem

Wicemarszałek Województwa Opolskiego

Roman Kolek

⁵ <http://www.cmkp.edu.pl/projektu-ue/projekt-power1/> [dostęp: 05.07.2017 r.]

⁶ <http://rpo.opolskie.pl/?p=106> [dostęp: 05.07.2017 r.]